

у насъ не се знае; само че и той постепенно се е израздалъ, съгласно новитѣ условия и потрѣбности на духовния животъ на народа ни. Тѣй като русалкитѣ празненства ставатъ презъ пролѣтѣта, когато цвѣтятъ посевитѣ и цвѣтѣта, то и праздненството е било приспособено къмъ оплодотворяването имъ и събирането на цѣлебни билки.

Подъ името русалки сж извѣстни у насъ женски същества, които живѣяли нейде на край свѣта и идвали само презъ русалската недѣля, за да оросятъ оплодяването на нивитѣ. И въ случая вѣрването за ръсенето на нивитѣ отъ русалкитѣ е изникнало отъ съзвучието на думата ръся съ първия слогъ на думата русалка.

Русалци се наричатъ мъже, които ходятъ тоже презъ русалската недѣля и играятъ въ честь на русалкитѣ особени игри. Тѣ сж добре дошли по селата и къщята, тѣй като дето поминали, нивитѣ щѣли да завържатъ добре и тамъ нѣмало да има лоши болести. Нѣкои отъ русалцитѣ се занимавали и съ лѣкуване на хората.

За русалци, подъ името *колушери* въ северозападния кѣтъ на отечеството ни минаватъ и маскирани цигани, които ходятъ по това време изъ селата и играятъ хорѣ за плодородие или се занимаватъ съ цѣрене на болни, особено на лудничави. Изобщо цѣлата русалска недѣля се използва у насъ за лѣкуване на всевъзможни болести по всевъзможни начини. (*Спасова могила, Елинъ-Пелинъ*).

Въ българскитѣ села между Енидже-Вардаръ и Кукушъ съществува другъ единъ оргиналенъ обичай, който не се среща никжде другаде. Въ „поганитѣ дене“ — между Коледа и Водици, ходятъ цѣли дружини *русалии*, да събиратъ помощи за строещи се черкви. Въ тия дружини влизатъ отъ 20 до 60 момци и мъже, подѣлени на двойки, всѣка една отъ които съставлява нѣщо нераздѣлно, наредени въ верига за хороигране. Предвождатъ се отъ особени началници и тѣхни помощници, наподобаваша ония на войсковитѣ наредби. Обличали се въ най-добритѣ си премѣни и на връхъ Коледа се прощавали съ близкитѣ си, като че ли заминаватъ на война, събиратъ се у черковния епитропъ, отдето тръгватъ въ 12 дневенъ походъ изъ селата. Тамъ тѣ съ